

Forbrugerne i
Hæstrup Vandværk a.m.b.a.

5. marts 2020
Vores ref. EJ

Forslag til udtræden af økonomisk regulering i Vandsektorloven

Hæstrup Vandværk a.m.b.a. blev i 2010 omfattet af økonomisk regulering efter Vandsektorloven. Vandsektorloven blev indført med det sigte at sikre en økonomisk veldrevet vandsektor i Danmark, og loven er gældende for vandværker med en udpumpet vandmængde på over 200.000 m³ årligt. Vandsektorloven indeholder bestemmelser om omkostningsbestemt prissætning for vandværkernes opkrævning af betaling for levering af vand til forbrugerne. Prissætningen indeholder endvidere bestemmelser om pålagte effektiviseringer ved nedsættelse af vandværkets økonomiske ramme for opkrævning hos forbrugerne.

Frem til 2010 var Hæstrup Vandværk omfattet af reglerne om hvile-i-sig-selv, hvor vandværket kun må opkræve betaling for levering af vand, svarende til de omkostninger, som værket har til fremskaffelse og distribution af vand. Dette regelsæt er fortsat gældende for vandværker med et årligt vandsalg under 200.000 m³.

Med lov om ændring af lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold (lov nr. 1567 af 27. december 2019), er der indført mulighed for, at forbrugerejede vandværker med et årligt vandsalg mellem 200.000 m³ og 800.000 m³, kan ansøge Forsyningssekretariatet om udtræden af denne økonomiske regulering.

Bestyrelsen for Hæstrup Vandværk a.m.b.a. har vurderet fordele og ulemper ved udtræden af Vandsektorloven, og er nået frem til den konklusion, at bestyrelsen indstiller til generalforsamlingen, at der træffes beslutning om udtræden af den økonomiske regulering under vandsektorloven og udtræde som skattepligtigt selskab med virkning fra 1. januar 2021.

Bestyrelsen for Hæstrup Vandværk a.m.b.a. har uændret en klar målsætning om at sikre vandværkets forbrugere godt og rent drikkevand til den billigst mulige pris. Heri ligger et hensyn til at agere langsigtet og vælge løsninger, der også på langt sigt er de økonomisk bedste for forbrugerne. Dette indebærer bl.a. at der arbejdes ud fra vedligeholdelsesplaner for vandproduktionsanlæg samt ledningsnet og målerpark. Kortsigtede besparelser må ikke føre til langsigtede meromkostninger.

Reglerne om økonomisk regulering efter vandsektorloven blev indført for at sikre forbrugerne billigere vand, og ændringsloven indeholder derfor krav om, at beslutning om udtræden skal behandles efter samme regler som ændring af vedtægter i vandværket. Herudover er der stillet en lang række krav til forbrugeroplysning, som led i behandling af forslag til beslutning om udtræden af reguleringen.

I det efterfølgende er der redegjort for grundlaget for beslutningsforslaget.

Beslutning om udtræden

Hæstrup Vandværk a.m.b.a. er forbrugerejet og har et årligt vandsalg mellem 200.000 m³ og 800.000 m³, hvorved vandværket har mulighed for at udtræde af den økonomiske regulering i Vandsektorloven.

Forbrugerejet fremgår af værkets vedtægter § 3 om medlemskab og vedtægtens § 7 indeholder bestemmelser om levering af vand til institutioner eller ejendomsjere, som ifølge deres natur eller særlige omstændigheder ikke kan være medlemmer.

Beslutning om udtræden af økonomisk regulering mv. skal træffes efter selskabets regler for vedtægtsændringer.

I Hæstrup Vandværk a.m.b.a. gælder følgende for ændring af vedtægten (uddrag af vedtægtens § 9):

Forslag til vedtægtsændring kan kun vedtages, når mindst 2/3 af de stemmeberettigede er til stede, og når mindst 2/3 af disse stemmer for.

Er kun den anden af disse betingelser opfyldt, kan forslaget vedtages på en efterfølgende ekstraordinær- eller næste års ordinære generalforsamling med 2/3 af de afgivne stemmer, uanset antallet af fremmødte stemmeberettigede.

Hvilken betydning det har for vandselskabet at træde ud af økonomisk regulering

Regulering under vandsektorloven

Vandsektorloven blev vedtaget i 2009 på baggrund af politisk aftale fra 2007. Fra 1. januar 2011 blev alle selskaberne omfattet af vandsektorloven underlagt prislofter og løbende effektivisering. Effektiviseringskrav blev givet både som generelle krav og individuelle krav baseret på benchmarking af driftsomkostningerne. Der blev med loven også fastsat regler om vandselskabers tilknyttet virksomhed.

I november 2018 blev indgået en politisk aftale om en kommende justering af den økonomiske regulering, der blandt andet skal bidrage til at effektivisere sektoren. I 2019 blev den første del af implementering af aftalen vedtaget. Det blev blandt andet gennemført en fleksibel reguleringsmodel for mindre, forbrugerejede vandselskaber, som giver mulighed for at udtræde af den økonomiske regulering for at opnå administrative lettelser.

Regulering udenfor vandsektorloven

Betalingen for vand sker ud fra det såkaldte "hvile-i-sig-selv" princip. Det indebærer, at omkostninger dækkes af forbrugerne, og indtægter og udgifter skal balancere over en årrække.

Der er fastsat regler om, hvilke udgifter vandselskaberne må afholde til opfyldelse af forsyningspligten, og om hvilken betaling vandselskaberne kan og skal opkræve hos de tilsluttede grundejere.

Ved udtræden af den økonomiske regulering i Vandsektorloven vil Hæstrup Vandværk gå tilbage til regulering efter hvile-i-sig-selv princippet.

Alle almene vandforsyninger skal hvert år fastsætte takster, som skal godkendes af kommunen. Taksterne er vandforsyningsens grundlag for at kunne opkræve betaling fra de tilsluttede ejendomme. Taksterne skal fastsættes i overensstemmelse med vandforsyningslovens »hvile-i-sig-selv princip«, således at vandforsyningsens indtægter over en årrække ikke overstiger dets omkostninger.

Vandforsyningsloven fastsætter, hvilke omkostninger der må indregnes i prisen for vand. Vandforsyninger må ikke anvende midler til aktiviteter, der ligger uden for vandforsyningsens ansvarsområde.

Vandforsyningen fastsætter hvert år størrelsen af anlægsbidrag og driftsbidrag i et takstblad, der gælder for levering af vand i vandforsyningens forsyningsområde. Der kan i takstbladet differentieres ud fra saglige og objektive kriterier.

Vandforsyninger må gerne have andre indtægter end fra taksterne. Disse indtægter kan medvirke til at nedsætte taksterne. Andre indtægter kan dog medføre skattepligt for vandværket.

Du kan læse mere om lovreguleringen af vandværker indenfor og udenfor vandsektoren i vedlagte "Orientering til forbrugerne - Mindre vandselskaber kan nu vælge at udtræde af økonomisk regulering" udarbejdet af Energistyrelsen 9. januar 2020.

Vandværkets nuværende økonomi

Vandværkets omkostningsniveau kan beskrives således (tkr.)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Omkostningsniveau i alt	1.728	1.517	1.363	1.351	1.535	1.566
Fordelt på:						
Regulatoriske afskrivninger ...	810	815	800	814	796	796
Driftsomkostninger	918	702	563	537	739	770
Renteomkostninger på lån	0	0	0	0	0	0

Omkostninger 2014 - 2018 er opgjort på grundlag af årsregnskaberne, omkostninger for 2019 er aflæst i ikke revideret bogholder for 2019.

Udviklingen i driftsomkostningerne påvirkes primært af omfang af skader på vandindvindingsanlæg og ledningsnet.

Øvrige driftsomkostninger har vist et stabilt niveau.

Prisudviklingen siden vandværket blev omfattet af vandsektorloven

Udviklingen i priser og takster kan beskrives med nedenstående tabel. Ændringen i reguleringen vedrører Hæstrup Vandværks faste afgift og vandpris. Statsafgifter, bidrag til drikkevandsbeskyttelse og moms fastsættes af staten.

År	Hæstrup Vandværk				Statskassen			Husstandens
	Fast afgift pr. år	Kontingent pr. år	Vandpris pr. m3	Indtægt for for 100 m3/år	Vandskat for 100 m3 pr. år	25% moms af vand	I alt for 100 m3 pr. år	udgift for 100 m3/år
2010	555,00	0,00	2,35	790,00	550,00	335,00	885,00	1.675,00
2011	565,00	0,00	2,35	800,00	550,00	337,50	887,50	1.687,50
2012	565,00	0,00	2,35	800,00	590,00	347,50	937,50	1.737,50
2013	580,00	0,00	2,50	830,00	613,00	360,75	973,75	1.803,75
2014	580,00	0,00	2,50	830,00	613,00	360,75	973,75	1.803,75
2015	580,00	0,00	2,30	810,00	653,00	365,75	1.018,75	1.828,75
2016	670,00	0,00	2,20	890,00	625,00	378,75	1.003,75	1.893,75
2017	670,00	0,00	2,20	890,00	625,00	378,75	1.003,75	1.893,75
2018	670,00	0,00	2,20	890,00	637,00	381,75	1.018,75	1.908,75
2019	690,00	0,00	2,00	890,00	637,00	381,75	1.018,75	1.908,75
2020	740,00	0,00	2,20	960,00	637,00	399,25	1.036,25	1.996,25

Ved indtræden i vandsektorloven havde Hæstrup Vandværk opsamlet en opsparing til renoveringer af vandværket på 349 tkr., svarende til ca. 500 kr. pr. forbruger (ved ca. 675 tilsluttede forbrugere). Hæstrup Vandværk har ikke haft særligt store investeringer i årene 2010-2019. Prisjusteringerne i perioden er baseret på de af generalforsamlingen godkendte drifts- og investeringsbudgetter.

Ud over prisen for forsyning med vand opkræves forbrugerne for vandaflædningsafgift via Hjørring Vandselskab. Spildevandsselskabet vil uændret være omfattet af økonomisk regulering under vandsektorloven. Satser for vandaflædningsafgift afhænger af om vandaflædning sker til offentligt kloaknet eller til eget nedslivningsanlæg. Prisen for vandaflædningsafgift påvirkes ikke af beslutningen om at lade vandværket udtræde af den økonomiske regulering under vandsektorloven.

Økonomisk kontrolramme for 2020

Ifølge Statusmeddelelse af 4. september 2019 fra Forsyningssekretariatet i Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen udgør Hæstrup Vandværk A.m.b.a.s regnskabsmæssige kontrolramme 3.515.659 kr. for året 2020.

Aktuelle henlæggelser

Hæstrup Vandværks henlæggelser - i form af kontant opsparing - er opgjort på grundlag af bogholderiet pr. 31. december 2019 (tkr.):

Omsætningsaktiver.....	2.831
Kortfristet gæld	-2.469

Aktuelle henlæggelser pr. 31. december 2019..... 362

I forhold til vandsektorloven har Hæstrup Vandværk siden 2010 opkrævet mindre end de udmeldte rammer og har afviklet den henlæggelse, som værket gik ind i vandsektorloven med.

Forventede ændringer i prisniveauet efter en eventuel udtræden

De gældende takster og udviklingen heri fremgår af foranstående prisudviklingstabel. Takstbladet for det kommende år og investeringsbudgettet, opdelt i et kortsigtet og et langsigtet budget, trykkes som en del af vandværket årsregnskab og fremlægges på generalforsamlingen. Takstbladet offentliggøres endvidere på vandværkets hjemmeside.

Årsregnskabet for 2018 og foreløbig opgørelse for 2019 viser en god balance mellem opkrævede indtægter og normale udgifter.

Bestyrelsen har gjort sig overvejelse om de fremtidige investeringer i vandværket, som især drejer sig om udskiftning af ledningsnettet. Der er igennem en længere årrække konstateret et stort vandtab på ca. 8 - 10%, svarende til 27.000 - 30.000 m³ vand. Dette er ikke holdbart at forsætte med fremadrettet. Derfor venter der over en årrække en udskiftning af det ældste ledningsnet, som selvfølgelig vil være en bekostelig affære.

Det er bestyrelsens opfattelse, at investeringer i større omfang som kan relateres til udbygning, eller forbedringer af værket's nutidsværdi, af hensyn til udvikling af vandprisen, skal lånefinansieres, så kommende brugere er med til at finansiere investeringerne.

Der er allerede for 2020 i vandprisen på 2,20 kr./m³, kalkuleret med 120 tkr. årligt i kommende år over vandprisen til investeringer. Det forventes, at en væsentlig del af hensættelsen på 120 tkr. kan anvendes til forrentning og afdrag på kommende lånoptagelse, idet vandværket indtil dato er gældfrit.

Investering i ledningsnettet, vil også på sigt kunne reducere udgifterne til vedligeholdelse, som der de senere år er brugt betydelige beløb på. Dette vil også være til gavn for miljø i form af mindre udpumpning af vand (vandspild), og dermed mindre forbrug til energi.

Alt i alt, hvis tingene udvikler sig som beskrevet, forventer bestyrelsen en rolig udvikling i vandprisen i de kommende år.

Det er bestyrelsen hensigt, at vandværket fortsat skal drives med en sund økonomi og efter en målsætning om at sikre forbrugerne billigt og godt drikkevand.

Fastsættelse af takster vil ske som en omkostningsbestemt takst under hvile-i-sig-selv princippet, hvorunder værket ikke skal opkræve højere takster, end hvad der giver dækning for normale og sædvanlige omkostninger og investeringer.

Det forventes, at værket kan holde en udvikling i omkostningsniveauet, der ikke overstiger udviklingen i nettopristallet i den kommende 5 års periode. Takststigninger forventes på det grundlag alene at hidrøre fra øgede udgifter som følge af særlige udfordringer med sikring af drikkevandskvaliteten og grundvandsbeskyttelse.

Deltagelsen i den økonomiske regulering under vandsektoren medfører en række pålagte omkostninger og træk på ressourcer. Der er alene tale om udgifter til pligter i forhold til Konkurrencestyrelsen, hvor i mod vandværket ikke har oplevet eksempler på konkrete anvisninger eller tiltag fra styrelsen, som har medført besparelser eller anden effektivitet i vandværket.

Udtræden af vandsektorloven og skattepligten vil give besparelse i fremtidig skattebetaling.

Gebyrer til Konkurrencestyrelsen udgjorde i årene 2010 - 2015 ca. 33 tkr. årligt og blev fra 2016 nedsat til ca. 4 tkr. årligt. Udgifter til bistand med indberetninger og erklæringer udgør årligt ca. 8 tkr. Hertil har vandværket afholdt udgifter til opgørelse af skattepligtig indkomst, besvarelse af skatteforespørgsler herom og til skattesagen vedrørende afskrivningsgrundlag.

Forventede administrative konsekvenser af en eventuel udtræden

Ved udtræden af den økonomiske regulering under vandsektorloven, vil Hæstrup Vandværk spare ressourcer til opgørelser til indberetninger til Konkurrencestyrelsen samt til udarbejdelse af ansøgninger om særlige tillæg, gennemgang af udmeldte rammer og opgørelser af over-/underdækning af årets faktiske indtægter.

Deltagelsen i vandsektorlovens regulering er et omfattende og kompliceret regelsæt, som stiller krav til ajourføring af faglig viden på området. Reguleringen bliver ofte ændret. Hæstrup Vandværk har opgjort, at der årligt anvendes ca. 10 arbejdsdage årligt for bestyrelsesformand/kasserer i ekstra tidsanvendelse til vandsektorloven og her ud over trækker dette store ressourcer i den øvrige bestyrelse.

Afsluttende bemærkninger

Bestyrelsen har stor sympati for den grundlæggende målsætning, som ligger bag vandsektorloven, nemlig at vandværkerne til stadighed skal udfordres på at anvende de økonomisk bedst mulige løsninger ved effektiv drift af vandværket. Den målsætning vil bestyrelsen bære videre, men finder, at dette bedst sikres udenfor den økonomiske regulering under vandsektorloven.

Det er bestyrelsens klare vurdering, at vandværket vil kunne drives billigere udenfor vandsektorlovens regulering, da denne kun medfører ekstraomkostninger i størrelsesordenen 35-40 tkr. årligt uden nogen modsvarende fordel for værket eller forbrugerne.

Politisk har man fået øje for, at der ikke blev billigere drift under vandsektorreguleringen for der mindste vandværker, og derfor blev der åbnet mulighed for at de kunne træde ud. Det kommunale pristilsyn, der før vandsektoren var gældende, anses derfor for at være fuldt effektivt og bestyrelserne i de små værker har løst opgaven med effektiv drift på fornuftig vis.

Vi skal derfor bede forbrugerne bakke op om overgang til et priskontrolsystem, der er afpasset til vandværker på størrelse med Hæstrup Vandværk.

Vi ser frem til at redegøre nærmere for vores overvejelser på den kommende generalforsamling.

På bestyrelses vegne

Erik Jensen
formand

Bilag: Energistyrelsen, Orientering til forbrugerne - Mindre vandselskaber kan nu vælge at udtræde af økonomisk regulering